ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ.Վ.Հարությունյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 11

«14» ապրիլի 2023 թ.

ԷԻԿ/բ-105, Իրավագիտություն **ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **Բոլոր մասնագիտությունների համար**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **Բոլոր մասնագիտությունների համար**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **հեռակա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ **հեռակա 4-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ**

Դասախոս(ներ) ՝ **Է.Գյունաշյան**
/անուն, ազգանուն/

էլ. ացճ/ներ________________________________

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները . . . .
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների . . . .
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը . . . .
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները . . . .
8. Դասավանդման մեթոդներ . . . .
9. Ուսումնառության մեթոդները . . . .
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը . . . .
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ . . . .
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ . . . .
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ .
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ . . . .
    12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ . . . .
    12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ . . . .
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում . . . .
14. Գնահատում . . . .
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում . . . .
    14.2. Հարցաշար . . . .
    14.3. Գնահատման չափանիշներ . . . .
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ . . . .

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Իրավագիտություն» դասընթացը նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացման, ուսումնական գործընթացը ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովելուն, ներառված է բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Բոլոր բաժինների համար» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու իրավունքներին, դրանց պաշտպանության ներպետական ու միջազգային մեխանիզմներին, ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական , իրավական գիտելիքները:

2.1.

- Պետության ու իրավունքի տեսական հիմունքների զարգացման օրինաչափությունննների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Բակալավրիատի կրթական ծրագրի չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Տեսական նյութի համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են

- Սովորեցնել պետության և իրավունքի ծագման տեսական հիմունքները:
- Բացատրել իրավահարաբերությունների զարգացման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել ինքնուրույն հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին առանձնահատկությունները հասարակական հարաբերությունների համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Քրեական իրավունք» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների նախնական գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը

<u>կամ</u>

«Իրավագիտություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Մարդու իրավունքների հիմունքներ» դասընթացից:

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

«Իրավագիտություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա պետության և իրավունքի ծագման տեսական հիմունքները,
2. իմանա դասընթացի ուսումնասիրման մեթոդական հիմքերը,
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի բնագավառի հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա գործնականում ըստ պահանջվող չափանիշների կիրառել գիտելիքները
6. կարողանա առարկայի ուսումնասիրման շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
<u>ԳԿ9</u> խնդիրների լուծում,
<u>ԳԿ10</u> որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

<u>ՀԳԿ1</u> գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
<u>ՀԳԿ2</u> հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
<u>ՀԳԿ3</u> սովորելու ունակություն,
<u>ՀԳԿ8</u> ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

<u>ԱԿ2</u> հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
<u>ԱԿ4</u> ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
<u>ԱԿ6</u> կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
<u>ԱԿ11</u> տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
<u>ԱԿ14</u> տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները,

«Քրեական իրավունք» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել աշխատանքային մասնագիտական գործունեության ընթացքում,կրթությունը շարունակելու և մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություններ (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		2 կրեդիտ/60 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		4
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք		4
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		52
Ընդամենը		60
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		ստուգարք

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակներ</u>[4] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

  - <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
  - <u>**Նախագծերի մեթոդ**</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
  - <u>*Հարցի նախապատրաստման մոդել*</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
  - <u>**Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում**</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
  - <u>**Զեկույց**</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացված արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներնեն են**՝[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական պարապմունք	լաբորատոր պարապմունք	Ինքնուրույն պարապմունք
1.	Պետության և իրավունքի առաջացումը	2	2			8
2.	Պետության էությունը , գործառույթները և ձևերը					8
3.	Սոցիալական նորմերի հասկացությունը և տեսակները					8
4.	Իրավունքը և իրավագիտակցությունը					8
5.	Իրավունքի համակարգը	2	2			8
6.	Իրավական պետությունը					8
7.	Սահմանադրական իրավունք					6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		4	4			52

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	ՀՀ Սահմանադրություն	2015թ.դեկտեմբերի 6
2.	Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն» Վ.Ն.Ներսեսյանց «Իրավունքի և պետության տեսություն» Ն.Ապիյան «Պետության և իրավունքի հիմնահարցեր»	2001թ. 2001թ. 2003թ.

[8] Նման է օրացուցային պլանին

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.		
2.		
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Պետության և իրավունքի առաջացումը	1.Պետության և իրավունքի առաջացման ու զարգացման մասին հիմնական տեսությունները 2.Պետության առաջացման պատճառները 3.Պետության հիմնական հատկանիշները 4.Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի հատուկ տարր	2	Վ.Ն. Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն », 2001թ.
2.	Պետության էությունը , գործառույթները և ձևերը	1.Պետության էությունը 2.Պետության զգործառույթները 3.Պետոթյան ձև հասկացությունը 4.Պետական կառավարման ձևը 5.Պետության կառուցվածքի ձևերը 6.Պետաիրավական վարչաձև		Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետոթյան և իրավունքի տեսություն»,2001թ.
3.	Սոցիալական նորմերի հասկացությունը և տեսակները	1.Հասարակական նորմերի համակարգը 2.Սոցիալական նորմերի հասկացությունը 3. Իրավահարաբերությունների		Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետոթյան և իրավունքի պատմություն »

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		հասկացությունը և նրա հիմնական հատկանիշները 4.Իրավահարաբերությունների կառուցվածքը		
4.	Իրավունքը և իրավագիտությունը	1.Իրավագիտակցության հասկացությունը և տեսակները 2.Իրավագիտակցության կառուցվածքը	2	Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն », 2001թ.
5.	Իրավունքի համակարգը	1.Իրավունքի համակարգի հասկացությունը 2.Իրավունքի համակարգի կառուցվածքային տարրերը		Վ.Ն.Խրոպանյուկ«Պետության և իրավունքի տեսություն »

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Պետության և իրավունքի առաջացումը	1.Պետության և իրավունքի առաջացման ու զարգացման մասին հիմնական տեսությունները 2.Պետության առաջացման նախադրյալները 3. Պետության հիմնական հատկանիշները	2		Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետոթյան և իրավունքի տեսություն», 2001թ.
2.	Պետության էությունը, գործառույթները և ձևերը	1.Պետոթյան էությունը 2.Պետության գործառույթները 3.Պետության ձև հասկացությունը			Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն», 2001թ.

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		4.Պետական կառավարման ձև 5.Պետական կառուցվածքի ձևերը 6.Պետաիրավական վարչաձև			
3.	Սոցիալական նորմերի հասկացությունը և տեսակները	1.Հասարակականն նորմերի համակարգը 2.Սոցիալական նորմերի հասկացությունը 3.Իրավահարաբերությունների հասկացությունը և նրա հիմնական հատկանիշները 4.Իրավահարաբերությունների կառուցվածքը			Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետոթյան և իրավունքի տեսություն », 2001թ.
4.	Իրավունքը և իրավագիտությունը	1.Իրավագիտակցության հասկացությունը և տեսակները 2.Իրավագիտակցության կառուցվածքը			Վ.Ն.Խրոպանյուկ«Պետության և իրավունքի տեսություն »,2001թ.
5.	Իրավունքի համակարգը	1.Իրավունքի համակարգի հասկացությունը 2.Իրավունքի համակարգի կառուցվածքային տարրերը	2		Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն »,2001թ
6.	Իրավական պետություն	1.Իրավական պետության հասկացությունը 2.Իրավական պետության բնութագիրը 3.Իրավական պետության հիմնական հատկանիշները 4.Իրավական պետության սկզբունքները			Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն »,2001թ.
7.	Սահմանադրական իրավունք	1.Սահմանադրականն իրավունքի առարկան ու աղբյուրները 2.Սահմանադրաիրավական հարաբերություններ 3.ՀՀ Սահմանադրական կարգի հիմունքները			Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն »,2001թ:

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.	Պետության և իրավունքի ծագման տեսությունները	1.Պետության և իրավունքի առաջացման հիմնական տեսությունները 2.Պետության առաջացման նախադրյալները 3.Պետության հիմնական հատկանիշները		2-րդ կիսամյակ	գրավոր	Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն»,2001թ..

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Իրավունքի համակարգերը	1.Իրավունքի համակարգի հասկացությունը 2.Իրավունքի համակարգի կառուցվածքային տարրերը		2-րդ կիսամյակ	գրավոր	Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն »,2001թ.
3.	Իրավական և սոցիալական նորմեր	1.Սոցիալական նորմերի հասկացությունը 2.Իրավական նորմերի հասկացությունը 3.Իրավահարաբերությունների հասկացությունը և նրա հիմնական հատկանիշները 4.Իրավահարաբերությունների կառուցվածքը		2--րդ կիսամյակ	գրավոր	Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն »,2001թ.
4.	Իրավական պետության հասկացությունը և հատկանիշները	1.Իրավական պետության հասկացությունը 2.Իրավական պետության բնութագիրը 3.Իրավական պետության հիմնական հատկանիշները		2-րդ կիսամյակ	գրավոր	Վ.Ն.Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն »,2001թ.

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- Աստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

---

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

14.3. Գնահատման չափանիշները[16].

- Տեսական գիտելիքները………:
- Գործնական աշխատանքները……:
- Սեմինար պարապմունքները……:
- Լաբորատոր աշխատանքները….:
- Ինքնուրույն աշխատանքը….:

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ **բոլոր մասնագիտությունների համար**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **բոլոր մասնագիտությունների համար**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	**ԷԻԿ/բ -105 Իրավագիտություն**			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	8	Դասախոսություն	4
			Սեմինար	4
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	52		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	**Դասընթացի նպատակն է** Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու իրավունքների, դրանց ներպետական ու միջազգային պաշտպանության միջոցներին, խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական ու իրավական գիտելիքները :			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* 1.պետության և իրավունքի ծագման 2.իրավական համակարգի կառուցվածքի և գործառույթների 3.մարդու իրավունքների և դրանց պաշտպանության մեխանիզմների 4.հասարակության կառուցվածքի 5.քաղաքական տեսությունների մասին *Հմտություն* Գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,սովորելու ունակություն , նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն , նոր			

	գաղափարներ առաջ քաշելու ունակություն, ինքնուրույն աշխատալու ունակություն: *Կարողունակություն* 1.քննարկումներ և բանավեճեր անցկացնելու առաջադրվող խնդիրների շուրջ 2.վեր հանելու քրեական օրենսդրության մեջ առկա և իրավակիրառ պրակտիկայում ծագող խնդիրներն ու տալու դրանց լուծումները 3.վերլուծելու իրավակիրառ պրակտիկայից բերված գործերի կապակցությամբ դատարանների և մյուս իրավապահ մարմինների կողմից ընդունված ակտերը
Դասընթացի բովանդակությունը	1.Պետության և իրավունքի առաջացումը 2.Պետության էությունը , գործառույթները և ձևերը 3.Սոցիալական նորմերի հասկացությունը և տեսակները 4.Իրավունքը և իրավագիտակցությունը 5.Իրավունքի համակարգը 6.Իրավական պետություն 7.Սահմանադրական իրավունք
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք, ստուգարք
Գրականություն	Պարտադիր- ՀՀ Սահմանադրություն 2015թ.դեկտեմբերի 6, Վ.Ն. Խրոպանյուկ «Պետության և իրավունքի տեսություն » , Վ.Ն.Ներսեսյանց «Իրավունքի և պետության տեսություն»